

Stanovisko Evropského hospodářského a sociálního výboru Hodnocení programu LIFE v polovině období**[průzkumné stanovisko]**

(2017/C 173/02)

Zpravodaj: **Lutz RIBBE**

Konzultace	25. 8. 2016
Právní základ:	Článek 304 Smlouvy o fungování Evropské unie
Rozhodnutí předsednictva	15. 3. 2016
Odpovědná specializovaná sekce	Zemědělství, rozvoj venkova, životní prostředí
Přijato ve specializované sekci	6. 2. 2017
Přijato na plenárním zasedání:	23. 2. 2017
Plenární zasedání č.	523
Výsledek hlasování (pro/proti/zdrželi se hlasování)	169/25/18

1. Závěry a doporučení

1.1. EHSV se opětovně ⁽¹⁾ a důrazně vyslovuje pro zachování a další rozvoj samostatného programu EU pro financování v oblasti ochrany životního prostředí, ochrany a zlepšování biologické rozmanitosti, účinného využívání zdrojů, udržitelného rozvoje, komunikace a informací a pro podporu nevládních ekologických organizací.

1.2. Program pro životní prostředí a oblast klimatu (LIFE) měl v uplynulých 25 letech značný význam pro evropské životní prostředí a stále více i pro politiku udržitelného rozvoje. V současnosti jej lze oprávněně považovat za nepostradatelnou součást politiky EU v oblasti životního prostředí, která jím byla značně posílena.

1.3. Stalo se tak dvojím způsobem. Projekty programu LIFE

a) bezprostředně přispěly k dosažení přímých a hmatatelných výsledků; projekty financovanými z programu LIFE bylo například možné zachránit před bezprostředním vyhynutím určité ohrožené druhy, které jsou chráněny podle předpisů EU;

b) na místě obyvatelstvu názorně ukázal pozitivní přístupy, jimiž je politika EU v oblasti životního prostředí motivována, a její přínosy pro lidi, ochranu životního prostředí a přírodu. Program LIFE se tak stal jakýmsi „prostředníkem“ mezi politikou EU a „Evropou občanů a regionů“, což je v době, kdy si lidé stále častěji kladou otázku, jakou přidanou hodnotu Evropa vůbec má, velmi důležité.

1.4. Program LIFE, u něhož je obzvláště ceněno jeho neustálé přizpůsobování novým výzvám, poukázal také na to, že uvnitř občanské společnosti existuje neuvěřitelně velký potenciál a značná ochota angažovat se v provádění a rozvoji politiky EU v oblasti životního prostředí a udržitelného rozvoje. Provádění právních předpisů EU znamená mnohem více než povinné přijetí právního aktu v členských státech. Politika v oblasti životního prostředí a udržitelného rozvoje je zcela závislá na přijetí ze strany občanů, musí být transparentní a je nezbytné o ní informovat, přičemž i k tomuto programu LIFE velmi významně přispěl.

⁽¹⁾ Stanovisko EHSV Úř. věst. C 191, 29.6.2012, s. 111.

1.5. Projekty programu LIFE však také často přímo i nepřímo poukazují na nesourodost politických rozhodnutí, a to i na úrovni EU. I když to může být pro řadu rozhodujících činitelů nepřijemné, je třeba i tuto skutečnost ocenit jako užitečný přínos, jenž v konečném důsledku může vést k pevnějšímu začlenění ochrany životního prostředí do jiných oblastí politiky.

1.6. Provádění Agendy OSN pro udržitelný rozvoj 2030 (tzv. cíle udržitelného rozvoje) v evropské politice představuje jednu z největších výzev, s nimiž se EU musí v následujících letech vypořádat. Program LIFE musí provádění agendy podporovat. Nejedná se přitom pouze o hledání nejúčinnějších způsobů jejího provádění v rámci intenzivního dialogu se sociálními partnery a skupinami občanské společnosti. Rovněž řada útvarů Komise a (na úrovni členských států) mnoho ministerstev, orgánů a úřadů, pro něž byla politika udržitelného rozvoje dosud spíše okrajovým tématem, musí změnit způsob uvažování, aby mohlo být skutečně provedeno tolik diskutované začlenění ochrany přírody a životního prostředí do ostatních oblastí politik.

1.7. EHSV doporučuje provést několik změn.

- Program LIFE by se měl stát ústředním nástrojem financování sítě Natura 2000. Kdysi zvolený přístup financování sítě Natura 2000 přednostně z Evropského fondu pro regionální rozvoj a prostřednictvím druhého pilíře společné zemědělské politiky je třeba označit za nedostatečný. Výbor v této souvislosti odkazuje na své stanovisko ⁽²⁾ a přimlouvá se za účelově vázané navýšení prostředků programu LIFE ve vhodné výši. Je třeba při tom dbát na soudržnost podpůrných opatření, tedy vyvarovat se protichůdných či zdvojených podpor s ohledem na ostatní fondy EU.
- Je třeba prozkoumat, jak lze ještě lépe z projektů podporovaných programem LIFE učinit skutečné „modelové projekty“, které by mohly být využívány i v jiných oblastech Evropy, a to pokud možno bez další podpory.
- Z programu LIFE by neměly být podporovány běžné výzkumné projekty, mimo jiné proto, aby byl program jasněji vymezen vůči programu Horizont 2020.

1.8. Část věnovaná klimatu by měla být dále rozšířena, a to zejména pokud jde o možná adaptační opatření, jichž mohou využít obzvláště zasažení občané, zemědělci, města či obce a regiony.

2. Důvody pro předložení průzkumného stanoviska

2.1. Program LIFE vytvořený v roce 1992 je nejvýznamnějším programem EU na podporu životního prostředí. Byl vytvořen za účelem ochrany biologické rozmanitosti a stanovišť (zejména prostřednictvím sítě Natura 2000), jakož i pro účely účinného využívání zdrojů, ochrany klimatu, komunikace a informací. Pro období 2014–2020 bylo na tento program vyčleněno přibližně 3,456 miliardy EUR, zatímco v předchozím sedmiletém období bylo v rámci programu k dispozici kolem 2 miliard EUR.

2.2. Program má tyto hlavní cíle:

- přispívat k zajištění nízkouhlíkového a vůči změně klimatu odolného hospodářství účinně využívajícího zdroje, jakož i k ochraně životního prostředí a zachování biologické rozmanitosti,
- lepší politika životního prostředí, lepší provádění a kontrola právních předpisů EU v oblasti životního prostředí, jakož i důslednější zohledňování cílů politiky životního prostředí a politiky v oblasti změny klimatu v ostatních oblastech politiky a rovněž v činnostech veřejných i soukromých organizací,
- na všech úrovních podporovat lepší správu v oblasti životního prostředí a klimatu, především zapojením občanské společnosti, nevládních organizací a místních subjektů,
- podporovat provádění 7. akčního programu pro životní prostředí a v budoucnu i provádění Agendy OSN pro udržitelný rozvoj 2030 v evropské politice.

⁽²⁾ Viz stanovisko EHSV Politika EU v oblasti biologické rozmanitosti Úř. věst. C 487, 28.12.2016, s. 14.

2.3. Oproti období způsobilosti 2007–2013 má program LIFE několik nových aspektů:

- vytvoření podprogramu „Politika v oblasti změny klimatu“,
- vytvoření nové kategorie projektů, tzv. „integrovaných projektů“, vedle „tradičních“ projektů, projektů budování kapacit a přípravných projektů,
- zavedení finančních nástrojů, konkrétně nástroje financování přírodního kapitálu (NCFE) s důrazem na ekosystémové služby a ochranu přírodního kapitálu, jakož i nástroje soukromého financování v oblasti energetické účinnosti (PF4EE),
- postupně bude zrušeno přidělování projektů jednotlivým státům: od roku 2018 budou projekty vybírány pouze na základě jejich způsobilosti a bez ohledu na zeměpisné rozdělení (v případě tradičních projektů),
- Komise tento program v současnosti realizuje prostřednictvím Výkonné agentury pro malé a střední podniky (EASME).

2.4. V období způsobilosti 2014–2020 tvoří program LIFE:

- podprogram „Životní prostředí“ s prioritními oblastmi „Životní prostředí a účinné využívání zdrojů“, „Příroda a biologická rozmanitost“ a „Správa a informace“, na něž bylo vyčleněno přibližně 75 % prostředků rozpočtu (2 592 milionů EUR),
- podprogram „Politika v oblasti změny klimatu“ s prioritními oblastmi „Ochrana klimatu“, „Přizpůsobení se změně klimatu“ a „Správa a informace“, na něž bylo vyčleněno přibližně 25 % prostředků rozpočtu (864 milionů EUR).

2.5. Evropská komise provádí v období do 30. června 2017 hodnocení programu LIFE v polovině období a požádala EHSV a Výbor regionů, aby se před zveřejněním hodnocení v polovině období a s přihlédnutím ke změnám zavedeným v roce 2014 vyjádřily k nové formě programu LIFE.

3. Obecné připomínky

3.1. Podle EHSV je na kvalifikované hodnocení nynější fáze programu v polovině období příliš brzy, neboť první projekty nové fáze programu byly rozděleny teprve v roce 2015 a drtivá většina těchto projektů nebyla dosud ukončena, natož aby bylo možné je hodnotit. S ohledem na hodnocení dosavadních fází programu však Výbor předkládá první příspěvek k podobě programu LIFE pro období způsobilosti 2021–2028.

Dosavadní výsledky a přidaná hodnota, jakož i hranice možností programu LIFE

3.2. Program pro životní prostředí a oblast klimatu (LIFE) měl v uplynulých 25 letech značný význam pro evropské životní prostředí a stále více i pro politiku udržitelného rozvoje. Mimořádně významně přispěl také k ochraně biologické rozmanitosti. V současnosti jej lze oprávněně považovat za nepostradatelnou součást politiky EU v oblasti životního prostředí, která jím byla značně posílena.

3.3. Stalo se tak dvojnásobem. Projekty programu LIFE

- a) bezprostředně přispěly k dosažení přímých a hmatatelných výsledků. Projekty financovanými z programu LIFE tak bylo například možné zachránit před bezprostředním vyhynutím určité ohrožené druhy, které jsou chráněny podle předpisů EU. Jako příklad lze uvést projekty na ochranu ibise skalního a dropa velkého. Program LIFE byl a stále je často jedinou možností financování, neboť členské státy zpravidla nevytvořily žádné vhodné programy ochrany nebo o jejich vytvoření nejeví zájem;
- b) na místě obyvatelstvu názorně ukázal pozitivní přístupy, jimiž je politika EU v oblasti životního prostředí motivována, a její přínosy pro lidi, ochranu životního prostředí a přírodu. Program LIFE se tak stal jakýmsi „prostředníkem“ mezi politikou EU a „Evropou občanů a regionů“, což je v době, kdy si lidé stále častěji kladou otázku, jakou přidanou hodnotu Evropa vůbec má, velmi důležité.

3.4. Program LIFE a celá řada projektů, jež z něj byly dosud financovány, poukázaly na to, že uvnitř občanské společnosti existuje velký potenciál a značná ochota angažovat se v provádění a rozvoji politiky EU v oblasti životního prostředí a udržitelného rozvoje. Provádění právních předpisů EU znamená mnohem více než povinné přijetí právního aktu v členských státech. Politika v oblasti životního prostředí a udržitelného rozvoje je zcela závislá na přijetí ze strany občanů, musí být transparentní a je nezbytné o ní informovat, přičemž i k tomuto programu LIFE přispěl velmi významným a nepostradatelným způsobem.

3.5. Projekty programu LIFE však také často přímo i nepřímo poukazují na nesourodost politických rozhodnutí, a to i na úrovni EU. I když to může být pro řadu rozhodujících činitelů nepříjemné, je třeba i tuto skutečnost ocenit jako užitečný přínos, jenž v konečném důsledku může vést k pevnějšímu začlenění ochrany životního prostředí do jiných oblastí politiky.

3.6. Zde však narážíme také na hranice možností programu LIFE: program nemůže a také by neměl klást požadavek na možné vyrovnání schodků, které jsou důsledkem nedostatečného provedení platných právních předpisů v oblasti životního prostředí nebo nedostatečného zohlednění problematiky životního prostředí v jiných oblastech politik. Tento problém lze ilustrovat na třech příkladech:

3.6.1. Program LIFE může například přispívat k tomu, že bude veřejně vyjasňovat, že prvořadým cílem politiky EU v oblasti čistoty ovzduší je omezit ohrožení zdraví obyvatelstva škodlivými látkami. Nemůže však vyřešit takové spory, jaké panují například mezi německými politiky hájícími životní prostředí a politiky podporujícími dopravu, v nichž se v zásadě jedná o otázku, co je třeba chránit přednostně (zda „zdraví obyvatelstva před jemnými částicemi“ nebo „právo řidiče na volný pohyb“).

3.6.2. Program LIFE například v rámci projektu „Urban Bees“⁽³⁾ zásadním způsobem informoval širokou veřejnost o významu opylovačů, příčinách jejich ohrožení, ale i možnostech jejich ochrany. Ohrožení vycházející např. z určitých zemědělských postupů či povolených postřiků, jež mohou případně ohrožovat včely, lze však odstranit pouze tehdy, budou-li se této problematice v dostatečné míře věnovat i další útvary EU a bude-li rovněž důsledně uplatňována platná zásada předběžné opatrnosti.

3.6.3. Od roku 1999 byl v Rakousku finančními prostředky z veřejných zdrojů v celkové dosavadní výši 45 milionů EUR financován úspěšný program ochrany světově ohrožené ryby, hlavatky obecné⁽⁴⁾, přičemž část prostředků byla uvolněna z programu LIFE. Tento druh ryby se vyskytuje především v povodí Sávy. Podle současné studie se v oblasti výskytu hlavatky obecné plánuje výstavba přibližně 600 vodních elektráren. Odborníci předpokládají, že stav populace hlavatky obecné se v důsledku těchto zásahů sníží až o 70 %. Na výstavbu některých vodních elektráren mají být také uvolněny prostředky EU.

3.7. I z tohoto důvodu Výbor vítá, že program LIFE se již více zabývá lepším prováděním právních předpisů, a to nejen u dotčených orgánů, ale také v oblasti kontrolních orgánů.

Vývoj programu LIFE

3.8. EHSV vítá vysokou míru flexibility programu LIFE a jeho přizpůsobivost novým výzvám a získaným zkušenostem, které jsou pro něj v posledních letech charakteristické. Potvrzuje to také podoba programu v novém finančním období 2014–2020:

— důraz kladený na země s většími nedostatky v oblasti provádění,

— zrušení vnitrostátních kvót,

— lepší možnosti účasti pro podniky,

— přikládání většího významu inovacím,

⁽³⁾ <http://urbanbees.eu/>.

⁽⁴⁾ Chráněná podle přílohy II směrnice o ochraně přírodních stanovišť, volně žijících živočichů a planě rostoucích rostlin.

- více součinnosti s jinými programy, počínaje novými integrovanými projekty zavedenými v roce 2014. EHSV vítá v této souvislosti skutečnost, že bylo přihlédnuto k jeho doporučení⁽⁵⁾ jasně rozdělit prostředky rozpočtu pro „tradiční“ a „integrované“ projekty,
- zavedení zcela nových finančních nástrojů v oblasti životního prostředí (PF4EE, NCFE),
- zavedení rozměru změny klimatu.

4. Doporučení EHSV

Zachovat a posílit program LIFE

4.1. Žádný program není tak dobrý, aby jej nebylo možné vylepšit. EHSV přesto nejprve opakuje⁽⁶⁾, že důrazně podporuje, aby tento z rozpočtového hlediska samostatný program financování pokračoval i v letech po skončení současného finančního období. Je to nezbytné, neboť přestože bylo dosaženo mnoha povzbudivých výsledků a přijata směrodatná rozhodnutí (mimo jiné Agenda OSN pro udržitelný rozvoj 2030, rozhodnutí v oblasti změny klimatu přijatá v Paříži, strategie EU v oblasti biologické rozmanitosti), problémy v oblasti životního prostředí zdaleka nebyly vyřešeny a přeměna na nízkouhlíkovou politiku EU účinně využívající zdroje a podporující biologickou rozmanitost nebyla dosud úspěšně zahájena. Naopak: Komise a Evropská agentura pro životní prostředí samy v různých zprávách uvádějí, že zatížení zčásti dokonce roste⁽⁷⁾.

4.2. Analýzy směrnic o ochraně přírody provedené v rámci procesu Programu pro účelnost a účinnost právních předpisů (REFIT) jasně prokázaly, že vytvořený právní rámec je přiměřený, avšak finanční prostředky pro účely cílené správy sítě Natura 2000 nejsou zdaleka dostatečné. Tato základní činnost v oblasti ochrany biologické rozmanitosti v Evropě naléhavě vyžaduje odpovídající financování.

4.3. Konzistentnost programu LIFE má rozhodující význam pro účinnost a důvěryhodnost politiky EU v oblasti životního prostředí, což musí být zajištěno horizontálním začleněním 7. akčního programu pro životní prostředí, Agendy OSN pro udržitelný rozvoj a rozhodnutí v oblasti klimatu přijatá v Paříži do všech ostatních oblastí evropské politiky a programů financování. EHSV připomíná, že se rovněž již několikrát vyslovil pro ekologičtější a spravedlivější evropský semestr.

Dopady změn přijatých v roce 2014

4.4. EHSV uvítal zavedení dvou nových nástrojů financování jakožto pilotních projektů v programu LIFE. Na hodnocení tohoto přístupu je stále ještě brzy, neboť první projekty v rámci obou nástrojů (nástroje financování přírodního kapitálu (NCFE) a nástroje soukromého financování v oblasti energetické účinnosti (PF4EE)) byly teprve dokončeny, ale dosud nebyly realizovány.

4.5. Tento přístup představuje zcela nový způsob, jak vytvořit možnosti inovativního financování projektů v oblasti ochrany přírody a energetické účinnosti ze strany soukromých drobných investorů. Je nezbytný, neboť odpovídající projekty mnohdy neuspěly právě kvůli obvyklému způsobu financování.

4.6. Do jaké míry bude tato část programu v konečném důsledku úspěšná, zda bude zahájena spolupráce s EIB účinná, zda budou možnosti podávat žádosti dostatečně jednoduché a podmínky financování, včetně použití rizikového kapitálu, vhodné, lze v současnosti jen obtížně posoudit, a EHSV proto žádá, aby byla právě tato část nového programu LIFE v budoucnu velmi přesně zhodnocena.

4.7. Bylo by vhodné, kdyby Komise v rámci vlastního hodnocení také prozkoumala, jak lze ještě lépe z projektů podporovaných programem LIFE učinit skutečné „modelové projekty“, které by mohly být využívány i v jiných oblastech Evropy, a to pokud možno bez další podpory, za upřednostnění toho, že bude využito předávání know-how a hospodářské proveditelnosti. Jedna z možností spočívá v tom, že by odpovědi na tuto problematiku byli v pozdější fázi projektu pověřeni navrhovatelé obzvláště úspěšných projektů.

⁽⁵⁾ Stanovisko EHSV Úř. věst. C 191, 29.6.2012, s. 111.

⁽⁶⁾ Stanovisko EHSV Úř. věst. C 191, 29.6.2012, s. 111.

⁽⁷⁾ Evropské životní prostředí – stav a vyhlídky v roce 2015, Evropská agentura pro životní prostředí, Kodaň, 2015.

4.8. EHSV považuje program LIFE za nástroj financování k provádění opatření a politik EU, a nikoli za program, jehož prvořadým cílem je financovat projekty v národním zájmu. Může však nastat situace, kdy například organizace občanské společnosti předloží projekty v rámci programu LIFE, jež jsou sice v evropském, nikoli však tolik v národním zájmu. Problematika spolufinancování musí být proto v budoucnu vyřešena tak, aby odpovídající projekty neselhaly z důvodu zamítnutí spolufinancování ze strany jednotlivých států (EHSV zná takové případy). EHSV dále vyzývá Komisi, aby přezkoumala, do jaké míry mohou být zejména pro nevládní organizace využity ještě vyšší míry spolufinancování. Zejména pro nevládní organizace představuje spoluúčast často jen obtížně překonatelnou překážku. Tyto prostředky často pocházejí z veřejného rozpočtu, a poskytovatelé spolufinancování si tudíž velmi zřetelně vybírají.

Integrované projekty/doplňkovost s jinými oblastmi politiky EU

4.9. Zvláštní formu představují tzv. „integrované projekty“, jež byly vytvořeny v rámci programu LIFE a jejichž významu si EHSV obzvláště cení. Vynikajícím příkladem je „Belgian Nature Integrated Project“ (Integrovaný projekt Belgická příroda, BNIP), který zahrnuje celé území Belgie, začleňuje 28 zainteresovaných stran a podporuje 18 zvláštních projektů ochrany, 48 jasně vymezených činností a celkem více než 300 plánů řízení (např. pro lokality sítě Natura 2000). V rámci tohoto projektu bylo vytvořeno 7 různých pracovních kolektivů o celkem 52 pracovnících. Podařilo se mu provázat různé dostupné finanční prostředky EU, jakož i vnitrostátní zdroje.

Právě takovou provázanost z hlediska obsahu a struktury je třeba v budoucnu ještě více upevnit a zajistit například potenciální součinnost mezi programem LIFE a společnou zemědělskou politikou (SZP) šetrnější k životnímu prostředí.

Nové úkoly pro program LIFE

4.10. Zlepšit lze nejen obsahovou provázanost mezi programem LIFE a SZP, v každém případě je třeba zajistit významné administrativní nebo rozpočtové zlepšení.

4.11. Dosud byl Evropský fond pro regionální rozvoj a druhý pilíř SZP na základě návrhu Komise z roku 2004 hlavním nástrojem financování sítě Natura 2000⁽⁸⁾. EHSV tehdy tento návrh podpořil pod podmínkou, že v rámci uvedených fondů budou odpovídajícím způsobem poskytnuty účelově vázané prostředky mimo jiné v dostatečné výši. Nestalo se tak, a EHSV tudíž považuje tehdejší přístup za nedostatečný⁽⁹⁾.

4.12. Dosud poskytnuté prostředky ani zčásti nepokrývají částky nutné na kompenzaci výdajů na ochranu přírody ani náklady na vypracování plánů řízení a provádění nutných opatření. Natura 2000 je typickým příkladem mandátu v oblasti odpovědnosti EU, a proto i její rozpočet musí být jasný.

4.13. Výbor místo toho navrhuje, aby od příštího finančního období byly veškeré prostředky nezbytné pro provádění a zachování „sítě Natura 2000“ uvolňovány z programu LIFE a potřebné rozpočtové prostředky v odpovídající výši dodatečně naplánovány. Žádá Komisi, aby dále pro interní použití upřesnila, zda by program LIFE nemohl být také vhodným nástrojem pro provádění „transevropských sítí zelená infrastruktura“⁽¹⁰⁾. Musely by být stanoveny a dodatečně poskytnuty odpovídající prostředky. Je třeba při tom dbát na soudržnost podpůrných opatření, tedy vyvarovat se protichůdných či zdvojených podpor s ohledem na ostatní fondy EU.

4.14. EHSV zdůrazňuje, že v případě financování sítě Natura 2000 se jedná o základní investici do důležité části evropské zelené infrastruktury, jež se vyplatí nejen díky vyšší kvalitě života a životního prostředí, ale také díky navýšení místních příjmů.

4.15. Naplňování cílů udržitelného rozvoje, a to provedením Agendy OSN pro udržitelný rozvoj 2030 do evropské politiky, bude vyžadovat celou řadu velmi zásadních změn v evropských politických přístupech⁽¹¹⁾. Mimo jiné také

a) částečně radikální změnu uvažování, především v útvarech Komise, které se v oblasti politiky udržitelného rozvoje dosud málo aktivně angažovaly;

⁽⁸⁾ COM(2004) 431 ze dne 15.7.2004 Financování programu Natura 2000.

⁽⁹⁾ Viz stanovisko EHSV Úř. věst. C 487, 28.12.2016, s. 14.

⁽¹⁰⁾ http://ec.europa.eu/environment/nature/ecosystems/strategy/index_en.htm.

⁽¹¹⁾ Viz stanovisko EHSV Úř. věst. C 117, 30.4.2004, s. 22 a Úř. věst. C 487, 28.12.2016, s. 41.

b) zcela nový přístup v oblasti správy usilující o mnohem intenzivnější zapojení subjektů občanské společnosti a využívání mnohem více přístupů zdola nahoru.

4.16. EHSV Komisi doporučuje, aby za účelem upevnění požadavků uvedených v bodě 4.15 vytvořila v nové fázi programu LIFE po roce 2020 nové činnosti a možnosti projektů.

4.17. U klasických výzkumných projektů, které byly dříve zčásti financovány z programu LIFE, je třeba si navíc položit otázku, zda by v budoucnu nebylo vhodnější je zařadit do klasických programů pro výzkum, jež podporuje Komise. Program by tak byl jasně vymezen vůči programu Horizont 2020.

4.18. Část programu LIFE věnovaná klimatu by měla být v budoucnu dále rozšířena, a to zejména pokud jde o možná adaptační opatření, jichž mohou využít obzvláště zasažení občané, zemědělci, města či obce a regiony.

V Bruselu dne 23. února 2017.

předseda
Evropského hospodářského a sociálního výboru
Georges DASSIS

PŘÍLOHA
ke stanovisku Výboru

Následující pozměňovací návrh byl v průběhu diskuse zamítnut, obdržel však nejméně jednu čtvrtinu odevzdaných hlasů:

Odstavec 3.6.2

Změnit:

„Program LIFE například v rámci projektu ‚Urban Bees‘⁽¹²⁾ zásadním způsobem informoval širokou veřejnost o významu opylovačů, příčinách jejich ohrožení, ale i možnostech jejich ochrany. Ohrožení vycházející např. z ~~určitých~~ nevhodných zemědělských postupů či povolených postřiků, jež mohou případně ohrožovat včely, lze však odstranit ~~pouze~~ tehdy, budou-li se této problematice v dostatečné míře věnovat i další útvary EU a bude-li rovněž důsledně vhodně uplatňována platná zásada předběžné opatrnosti.“

⁽¹²⁾ <http://urbanbees.eu/>.

Odůvodnění

Evropské zemědělství je bezpochyby přísnější v oblasti dodržování předpisů v oblasti ochrany životního prostředí, dobrých životních podmínek zvířat, ochrany životního prostředí a hospodaření s půdou a s vodou, a podléhá nejpřísnějším normám na celosvětové úrovni a dodržování těchto kritérií zůstává v „podmíněnosti“ a je závazné pro všechny evropské zemědělce.

Kromě toho povolení přípravků na ochranu rostlin podléhá rovněž ověřování a kontrole ze strany Evropského úřadu pro bezpečnost potravin, a proto by kritéria měla být založena na vědeckých poznatcích a na analýze rizik, zda je pravděpodobné, že dojde k újmě. Tato databáze by měla sloužit jako vodítko pro správné použití zásady obezřetnosti.

Výsledek hlasování

hlasy pro: 75

hlasů proti: 95

zdrželo se: 33
